

BÖLÜM II

AİLE PLANLAMASI

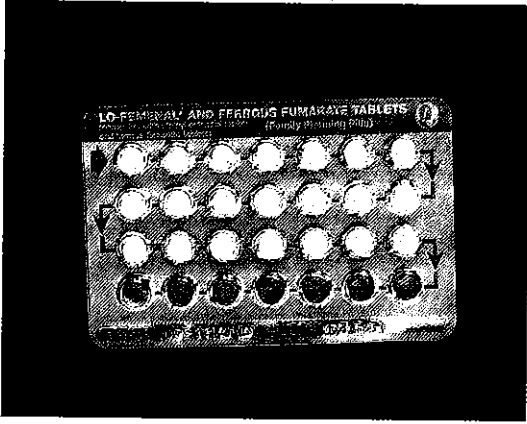
YÖNTEMLERİ

HORMONAL YÖNTEMLER

- **Kombine Oral Kontraseptifler**
- **Yalnız Progestin İçeren Oral Kontraseptifler (Minihaplar)**
- **Enjekte Edilen Kontraseptifler (Yalnız Progestin İçerenler ve Kombineler)**
- **Deri Altı İmplantları (Norplant®)**

KOMBİNE ORAL KONTRASEPTİFLER (Ağızdan alınan gebeliği önleyici haplar)

Doğal kadınlık hormonları östrojen ve progesteronun sentetik formunu değişik dozlarda içeren çok sayıda preparat vardır. Bazıları siklus içinde değişik dozlar içermektedir.

**KOMBİNE ORAL KONTRASEPTİFLER
(Ağızdan alınan gebeliği önleyici haplar)**

ETKİ MEKANİZMASI

Östrojen ve progesteron etkisi ile ovulasyon baskılanır, sperm geçişini engellemek üzere servikal mukusu kalınlaştırır ve endometriumu inceltir.

Doğru şekilde kullanıldığında %99,9 etkilidir.

Yöntemin etkililiği düzenli ve sürekli kullanıma bağlıdır.

OLUMLU YÖNLERİ

Çok etkili olup, kullanımı kolaydır. Kullanıcı yöntemi kendi kendine bırakabilir. Bırakıldığında doğurganlık genelde 6 ay içinde geri döner.

Adet ağrılarını azaltır, adetleri düzenli hale getirir.

Adet döneminde kan kaybını azaltarak demir eksikliği anemisini azaltır.

Bazı pelvik enfeksiyonlar ve dış gebelik riskini azaltır.

Rahim ve yumurtalık kanser riskini azaltır; yumurtalık kistleri ve iyi huylu meme kistlerine karşı koruyucudur.

Yapılan araştırmalar şistozomiazis, kronik karaciğer, sıtma hastalığı olan (ya da sıtmaya karşı koruyucu ilaç kullanan) kadınlar için de güvenli olduğunu göstermiştir. Viral hepatit taşıyıcıları da kullanabilir.

OLUMSUZ YÖNLERİ

Hergün hap almayı gerektirir.

Doğumdan sonraki ilk 6 hafta içindeki kullanımı ane sütü miktarını azaltabilir.

Bazı kullanıcılarda: bulantı, memelerde hassasiyet, kilo değişikliği, migren, ara kanaması, vajinal akıntı, depresyon, ciltte yağlanma veya sivilce görülebilir.

Hap alımının unutulması gebeliğe yol açabilir.

Cinsel yolla bulaşan hastalıklara karşı koruyucu etkisi yoktur.

KULLANILMAMASI GEREKEN DURUMLAR

Gebelik veya gebelik şüphesi,

Meme kanseri şüphesi veya tanısı almış,

Tromboembolik hastalık şüphesi veya tanısı almış, (Tromboflebit, felç, akciğer embolisi)

Genital organ kanserleri,

Kalp hastalığı (anjina, konjestif kalp yetmezliği, kalp krizi),

Aktif karaciğer hastalığı olan kadınlar tarafından kullanılmamalıdır.

İLK SEÇENEK OLMAMASI GEREKEN DURUMLAR

6 aydan küçük bebeđi olan ve emziren kadınlar,
35 yaş üstü sigara içen kadınlar,
Tanı konmamış vajinal kanaması olanlar,
Migren türü başağrısı olanlar,
Diyabet, hipertansiyonu olanlar,
Hareketi engelleyen büyük ameliyat geçirmiş veya 4 hafta içinde geçirecek olan kadınlar için ilk seçenek olmamalıdır.

UYARILAR

- Gebelik kuşkusuna varsa,
- Göğüs ağrısı veya nefes darlığı,
- Karın ve kol ağrısı,
- Bacaklarda şiddetli ağrı,
- Şiddetli başağrısı veya görme bulanıklığı,
- Gözlerde ya da deride sarılık oluşursa,
- Memede kitle gelişirse, tıbbi kontrol için sağlık kuruluşuna başvurması gerektiği, kullanıcıya belirtilmelidir.

KULLANIM KURALLARI

50 μ gr'dan az östrojen içeren hapların kullanımı tercih edilir.

Bilinçli seçim yapma ve doğru kullanmayı sağlayacak şekilde danışmanlık verilmelidir.

Kullanıcılara kan basıncı ölçümü ve meme muayenesini de içeren fizik muayene yapılmalıdır.

Hap kullanmaya başlamak için adetın ilk günü en uygun zamandır.

Hergün tercihan aynı saatte bir hap alınmalıdır.

Bir hap unutulduğunda hemen iki hap alınmalıdır.

Siklusun ilk iki haftasında iki hap unutulduğunda, izleyen iki gün ikişer hap ve bir hafta ek yöntem kullanılmalıdır.

3 hap veya siklusun son haftasında 2 hap unutulduğunda, yeni bir pakete başlanarak bir hafta ek yöntem kullanılmalıdır.

Emzirmeyen kadınlar doğumdan sonraki dördüncü haftadan itibaren, emziren kadınlar altıncı aydan sonra kullanabilirler.

Düzenli sağlık kontrolü yapılmalıdır.

KOMBİNE OK'LARDA İLAÇ ETKİLEŞİMİ
(Kombine OK Etkinliğini Değiştirebilecek
İlaçlarda Yönlendirme)

İLAÇ TÜRÜ	JENERİK ADI
Antibiyotikler	rifampisin
	<i>Diğerleri;</i> penisilin, tetrasiklin, kloramfenikol, sefalosporin, metronidazol, sülfonamid, nitrofurantoin
Antikonvülzanlar: barbitüratlar diğerleri	fenobarbital, primidon, karbamazepin, etosüksimid, fenitoin
Antifungal	griseofulvin
Analjezik	asetaminofen
Vitamin C	aşorbik asit

KISA SÜRELİ KULLANIM (1 haftadan kısa)	UZUN SÜRELİ KULLANIM (1 haftadan uzun)
Kullanım sırasında ve sonraki iki hafta için ek bir yöntem önerilmelidir.	Etkili bir hormonsuz doğum kontrol yöntemi önerilmeli.
Kontraseptif etkinlik teorik olarak azalır. Klinik etkide ise belirgin azalma bildirilmemiştir. Bu nedenle kullanım ve sonraki iki hafta süresince ek bir yöntemin önerildiği konservatif yaklaşım tartışılmalıdır.	Konservatif yaklaşımda ilk ay için ek bir yöntem önerilir. Barsak bakterileri antibiyotiklere direnç geliştirdiğinden ek yöntemin daha uzun süre kullanımı gerekmez.
Kullanım sırasında ve sonraki iki hafta için ek yöntem önerilmelidir.	Mümkünse hormonsuz bir doğum kontrol yöntemine geçmesi yada eğer nöbetleri kontrol altında ise 50 mcg östrojen içeren bir OK kullanması önerilmelidir. Fenitoin kullanımında toksisite belirtileri açısından izlenmelidir.
Kısa süreli kullanımları enderdir.	Hormonsuz bir yöntem ya da kontrendikasyon yoksa 50 mcg östrojen içeren bir OK önerilmelidir.
Yüksek dozlarda (1 gr/gün yada üzerinde) kullanımı kan östrojen düzeyini artırdığından yan etkiler daha sık görülür. Bu nedenle asetaminofen dozu azaltılmalı yada farklı bir analjezik önerilmelidir.	
Yüksek dozlarda (1 gr/gün yada üzerinde) kullanımı kan östrojen düzeyini artırdığından yan etkiler daha sık görülür. Bu nedenle vitamin C dozu günlük 100 mg'a düşürülmelidir.	

KOMBİNE OK'LARDA İLAÇ ETKİLEŞİMİ
(Kombine OK Kullanımından Etkilenen İlaçlarda
Yönlendirme)

İLAÇ TÜRÜ	JENERİK ADI
Alkol	etil alkol
Analjezik	asetaminofen
Antibiyotik	troleandomisin
Antikonvülsan	fenitoin
Antikoagülanlar	warfarin, heparin
Antidepresanlar/ trisiklikler	klomipramin, amitriptilin, imipramin
Antidiyabetikler	insülin, oral hipoglisemikler

TEDAVİYE OLASI ETKİ	YÖNLENDİRME
Etkinlikte artma	Kullanıcı dikkatli olması konusunda uyarılmalı.
Etkinlikte azalma	Ağrı kesici yanıt izlenmeli.
Karaciğer toksisite riskinde artma	Kombine OK ile kullanılmaktan kaçınılmalı, başka bir antibiyotik önerilmeli.
Fenitoin toksisite riskinde artma	Fenitoin toksisite semptomları açısından izlenmeli. Hormonsuz bir yönteme geçilmeli; eğer nöbetler kontrol altında ise 50 mcg östrojen içeren bir OK kullanılabilir.
Etkinlikte azalma	Yalnız progestin içeren yada hormonsuz bir yöntem önerilmeli.
Etkinlikte artma	Toksik etkiler gelişirse trisiklik dozları düşürülmeli. İmipramin normal dozunun 2/3'ü verilebilir.
Etkinlikte azalma	Kan şekeri izlenmeli. 30 mcg östrojen içeren kombine OK, minihap yada etkili hormonsuz bir yöntem önerilmeli.

KOMBİNE OK'LARDA İLAÇ ETKİLEŞİMİ
(Kombine OK Kullanımından Etkilenen İlaçlarda
Yönlendirme)

İLAÇ TÜRÜ	JENERİK ADI
Antihipertansifler	metildopa, guanetidin
	beta blokerler: atenolol, metoprolol, propranolol
Anksiyolitikler/ benzodiazepinler	<i>Grup A</i> alprazolam, klordiazepoksit, diazepam, triazolam
	<i>Grup A</i> lorazepam, oksalin, temazepam
Teofilinler	aminofilin, teofilin

TEDAVİYE OLASI ETKİ	YÖNLENDİRME
Etkinlikte azalma	düşük doz kombine OK yada minihap önerilmeli.
Etkinlikte artma	Hasta bradikardi açısından izlenmeli
Etkinlikte artma	Kombine OK'lar ilk seçenek değildir. Benzodiazepinler iyi tolere edilebiliyorsa kullanılabilir. Ancak anksiyolitik dozunun azaltılması gerekir.
Etkinlikte azalma	Doz değişikliği gerekmez.
Toksosite riskinde artma	Hormonsuz bir yöntem önerilmeli. Kombine OK'lere devam edilecekse yan etkiler dikkatli izlenmeli. Normal dozun 2/3'ü başlanıp yan etkide doz azaltulmalı.

TÜRKİYE'DE BULUNAN ORAL KONTRASEPTİFLER

	MARKA	ÖSTROJEN*	PROGESTİN
Düşük doz Monofazik	Desolett® 21 tab	30 mcg	0.15 mg desogestrel
	Ginera® 21 tab	30 mcg	0.075 mg gestoden
	Minulet® 21 tab		
	Lo-Femenal® 21 tab	30 mcg	0.30 mg norgestrel
	Lo-Ovral® 21 tab	30 mcg	0.15 mg levonorgestrel
	Microgynon® 21 tab		
	Myralon® 21 tab		
Düşük doz Trifazik	Trinordiol® ve Triquilar® 6 kahverengi tab 5 beyaz tab 10 sarı tab	30 mcg 40 mcg 30 mcg	0.050 mg levonorgestrel 0.075 mg levonorgestrel 0.125 mg levonorgestrel
Normal dozlu	Anovlar® 21 tab	50 mcg	4.00 mg noretisteron asetat
	Eugynon® 21 tab	50 mcg	0.50 mg norgestrel
	Lyndiol® 22 tab	50 mcg	2.50 mg linestrenol
	Ovral® 21 tab	50 mcg	0.25 mg levonorgestrel
	Ovulen® 21 tab	50 mcg	1.00 mg etinadiol diasetat
Minihap	Femulen® 28 tab	-	0.50 mg etinadiol diasetat

* Etinil Östrodiol

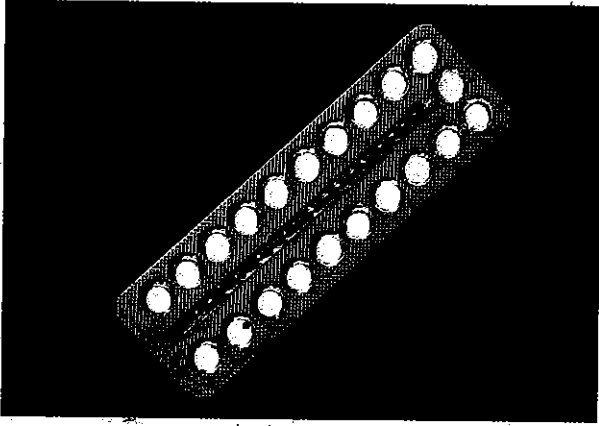
TÜRKİYE'DE BULUNAN KOMBİNE OK İÇERİKLERİ

	MARKA	ÖSTROJEN*	PROGESTİN
Düşük doz Monofazik	Desolett® 21 tab	30 mcg	0.15 mg desogestrel
	Ginera® 21 tab	30 mcg	0.075 mg gestoden
	Minulet® 21 tab		
	Lo-Femennal® 21 tab	30 mcg	0.30 mg norgestrel
	Lo-Ovral® 21 tab	30 mcg	0.15 mg levonorgestrel
	Microgynon® 21 tab		
Düşük doz Trifazik	Trinordiol® ve Triquilar® 6 kahverengi tab 5 beyaz tab 10 sarı tab	30 mcg	0.050 mg levonorgestrel
		40 mcg	0.075 mg levonorgestrel
		30 mcg	0.125 mg levonorgestrel
Normal dozlu	Anovlar® 21 tab	50 mcg	4.00 mg noretisteron asetat
	Eugynon® 21 tab	50 mcg	0.50 mg norgestrel
	Lyndiol® 22 tab	50 mcg	2.50 mg linestrenol
	Ovral® 21 tab	50 mcg	0.25 mg levonorgestrel
	Ovulen® 21 tab	50 mcg	1.00 mg etinadiol diasetat

* Etil Östrodiol

**YALNIZ PROGESTİN İÇEREN ORAL
KONTRASEPTİFLER**
(Minihaplar)

Yalnız progestin içeren oral kontraseptifler, adından da anlaşıldığı gibi, siklusda rol oynayan sadece progestin hormonunu içerir.

YALNIZ PROGESTİN İÇEREN ORAL KONTRASEPTİFLER
(Minihaplar)

ETKİ MEKANİZMASI

- Servikal mukusu kalınlaştırarak sperm geçişini engeller, ovulasyonu önler, endometrium tabakasını inceltir.
- Yöntemin etkililiği düzenli ve sürekli kullanıma bağlıdır. Emziren kadınlar da %98,5, diğer kadınlarda %96 etkilidir.

OLUMLU YÖNLERİ

- Çok etkili olup kullanımı kolaydır. Kullanıcı yöntemi kendi kendine bırakabilir.
- Bırakıldığında doğurganlık hemen geri döner.
- Anne sütünün niteliğini değiştirmez, miktarını artırabilir.
- Kombine haplara oranla kilo alma, bulantı gibi yan etkiler daha azdır.
- Adet ağrılarını ve kanama miktarını azaltır.
- Kombine hap içindeki östrojenin kullanımının sakıncalı olduğu kadınlara (yüksek tansiyon, baş ağrısı vb.) uygundur.

OLUMSUZ YÖNLERİ

- ❖ Emzirme azaldıkça ya da sona erince koruyuculuğu azalır.
- ❖ Hergün (24 saat ara ile) hap almayı gerektirir.
- ❖ Yalnız progestin içerdiğinden her gün *mutlaka* aynı saatte alınmalıdır.
- ❖ En fazla 3 saat gecikme ile alınması kabul edilebilir.
- ❖ Ara kanaması, lekelenme, amenore ve adet düzensizlikleri görülebilir.
- ❖ Cinsel yolla bulaşan hastalıklara karşı koruyucu etkisi yoktur.

KULLANILMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- ❖ Gebelik veya gebelik şüphesi,
- ❖ Aktif karaciğer hastalığı,
- ❖ Aktif tromboflebit veya derin ven trombozu,
- ❖ Meme kanseri veya şüphesi,
- ❖ Tanı konmamış vajinal kanama hikayesi olan kadınlar tarafından kullanılmamalıdır.

İLK SEÇENEK OLMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- ❖ Fonksiyonel over kisti,
- ❖ Ektopik gebelik öyküsü,
- ❖ Meme nodülü,
- ❖ Depresyon öyküsü,
- ❖ Hipertansiyon, migreni olan kadınlar için ilk seçenek olmamalıdır.

UYARILAR

- Şiddetli karın, göğüs ve baş ağrısı ile birlikte bulanık görme, aşırı vajinal kanama, memede kitle, amenore meydana gelirse, tıbbi kontrol için başvurulması gerektiği kullanıcıya belirtilmelidir.
- Doğumdan 6 ay sonra tam emzirme devam ediyor olsa bile daha etkili bir yöntem geçilmelidir.

KULLANIM KURALLARI

- ❖ Bilinçli seçim yapma ve doğru kullanmayı sağlayacak şekilde danışmanlık verilmelidir.
- ❖ Kullanıcılara kan basıncı ölçümü ve meme muayenesini de içeren fizik muayene yapılmalıdır.
- ❖ Emziriyorsa doğumdan sonra hemen veya ilk 4 hafta içinde hap kullanmaya başlanılabilir.
- ❖ Hap alımı 3 saatten fazla geciktiğinde, hatırlanınca hemen alınmalı ve 48 saat süreyle ek yöntem kullanılmalıdır.
- ❖ 2 hap unutulduğunda, iki gün ikişer hap alınmalı ve bir hafta ek yöntem kullanılmalıdır.
- ❖ Düzenli sağlık kontrolü yapılmalıdır.

ENJEKTE EDİLEN KONTRASEPTİFLER

Depomedroksiprogesteron asetat (üç ay ara ile uygulanan DMPA-Depo Provera®) ve noretindron enantat (iki ay ara ile uygulanan NET-EN, Noristerat®), **yalnız progestin içeren enjekte edilen kontraseptiflerdir.**

Ayrıca bir ay ara ile uygulanan norentindon enantat ve östradiol valerat (Mesigyna®); depomedroksiprogesteron asetat ve östradiol sipionat (Cyclofem®) içeren **kombine enjekte edilen kontraseptifler** bulunmaktadır.

ENJEKTE EDİLEN KONTRASEPTİFLER

Yalnız Progestin İçeren Enjekte Edilen Kontraseptifler

ETKİ MEKANİZMASI

- Yavaş salınır, uzun etkili progestin ovulasyonu önler; servikal mukusu kalınlaştırarak sperm geçişini engeller ve endometriumu inceltir.
- Yöntemin etkililiği düzenli kullanıma bağlıdır. Doğru şekilde kullanıldığında %100'e yakın etkilidir.

OLUMLU YÖNLERİ

- Uzun etkili ve koruyuculuğu yüksek olup kullanımı kolaydır.
- Anne sütünün niteliğini değiştirmez.
- Adet ağrılarını ve kanamayı azaltır, demir eksikliği anemisini önler. Orak hücre anemili kadınlar da kullanabilir.
- Pelvik enfeksiyon ve endometrium kanserlerine karşı koruyucu etkisi vardır.
- Yan etkileri yada sağlık riskleri nedeniyle östrojenin kullanılmadığı durumlarda uygun bir yöntem olabilir.
- Bırakıldığında doğurganlık geri döner.

OLUMSUZ YÖNLERİ

- Enjeksiyon için sağlık kuruluşuna başvurulması gerekir.
- Enjeksiyonların zamanında yapılabilmesi için sağlık personeline ve sağlık kuruluşunda yeterli stok bulunmasına ihtiyaç vardır.

- Doğurganlığın geri dönüşü aylar sürer, bazen bir yıla kadar uzar.
- Kullanımın ilk altı ayında düzensiz adet kanamaları ve amenore görülebilir.
- Özellikle DMPA'da kilo alımı görülür.
- Cinsel yolla bulaşan hastalıklara karşı koruyucu değildir.

KULLANILMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- Gebelik veya gebelik şüphesi,
- Aktif karaciğer hastalığı,
- Aktif tromboembolik hastalık,
- Meme kanseri veya şüphesi,
- Genital organ kanserleri,
- Nedeni bilinmeyen vajinal kanaması olan kadınlar tarafından kullanılmamalıdır.

İLK SEÇENEK OLMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- Diyabet, hipertansiyonu olanlar,
- Şiddetli vasküler veya migren tipi baş ağrısı olanlar,
- Epilepsi, tüberküloz tedavisi alanlar,
- Depresyon geçirmiş olanlar için ilk seçenek olmamalıdır.

UYARILAR

- Aşırı adet kanaması, şiddetli ve uzun süren ara kanaması,
- Adette gecikme,
- Migren tipi baş ağrısı, görme bulanıklığı,
- Şiddetli karın ağrısı,
- Enjeksiyon yerinde kızarıklık veya kanama olduğunda, tıbbi kontrol için sağlık kuruluşuna başvurması gerektiği, kullanıcıya belirtilmelidir.

KULLANIM KURALLARI

- İlk enjeksiyon mümkünse siklusun ilk 7 gününde yapılmalıdır, ancak gebelik olmadığından emin olduğunda siklusun herhangi bir gününde uygulanabilir.
- **DMPA** 12 hafta arayla uygulanmalıdır. Sonraki enjeksiyon bir önceki enjeksiyon tarihine göre 12 hafta (± 2 hafta) içinde yapılmalıdır. Daha fazla gecikmelerde gebelik testi (-) ise uygulanmalıdır.
- **NET-EN** 8 hafta arayla uygulanmalıdır. Sonraki enjeksiyon bir önceki enjeksiyon tarihine göre 8 hafta (± 1 hafta) içinde yapılmalıdır. Daha fazla gecikmelerde gebelik testi (-) ise uygulanmalıdır.
- Doğumu takiben emzirmeyen kadınlara 4. haftada; emziren kadınlara 6. haftadan sonra; düşük yapanlara ise ilk 7 gün içinde uygulanabilir.
- Düzenli sağlık kontrolleri yapılmalıdır.
-

Not:

- Deprovera ve antibiyotikler veya enzimleri inhibe edici ilaçlar arasında şimdiye kadar bir ilaç etkileşimi olduğu tesbit edilmemiştir.
- **DMPA**'nın etkinliğini azaltan tek ilaç, belirgin Cushings sendromlarında adrenal fonksiyonunu baskılamak üzere kullanılan aminoglutethimide (orimeten)'dir.
- **DMPA** parental olarak verildiği için etkililiği normal Gastrointestinal fonksiyonuna bağlı değildir.

Kombine Enjekte Edilen Kontraseptifler

ETKİ MEKANİZMASI

- Östrojen içeren kombine enjekte edilen kontraseptifler, yalnız projestin içerenlere göre ovulasyonu daha fazla baskılar; servikal mukusu kalınlaştırarak sperm geçişini engeller ve endometriumu inceltir.
- Yöntemin etkililiği düzenli kullanımına bağlıdır. Doğru şekilde kullanıldığında % 100'e yakın etkilidir.

OLUMLU YÖNLERİ

- Koruyuculuğu yüksek olup kullanımı kolaydır.
- Adet ağrılarını azaltır; adetleri düzenli hale getirir.
- Demir eksikliği anemisini azaltır.
- Over ve endometrium kanserlerine karşı koruyucudur.
- Pelvik enfeksiyon riskini, yumurtalık kistleri ve iyi huylu meme kistlerini azaltır.
- Ektopik gebeliği önler.
- Bırakıldığında doğurganlık geri döner.

OLUMSUZ YÖNLERİ

- Özellikle ilk üç ay içinde başağrısı, bulantı, yorgunluk hissi, lekelenme tarzında kanama ve memelerde duyarlılık görülebilir.
- Cinsel yolla bulaşan hastalıklara karşı koruyucu değildir.
- Enjeksiyon için sağlık kuruluşuna başvurulması gerekir.
- Enjeksiyonların zamanında yapılabilmesi için sağlık personeline ve sağlık kuruluşunda yeterli stok bulunmasına ihtiyaç vardır.

KULLANILMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- Gebelik veya gebelik şüphesi,
- Meme kanseri veya şüphesi,
- Aktif karaciğer hastalığı,
- Koroner kalp hastalığı veya tromboemboli şüphesi ya da tanısı almış
- Migren tipi başağrısı,
- Nedeni bilinmeyen vajinal kanaması olan,
- 35 yaş üstü sigara içen kadınlar tarafından kullanılmalıdır.

İLK SEÇENEK OLMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- 6 aydan küçük bebeğini emziren kadınlar
- Diyabet, hipertansiyonu olanlar
- Epilepsi, tüberküloz tedavisi alanlar
- Orak hücre anemili kadınlar için ilk seçenek olmamalıdır.

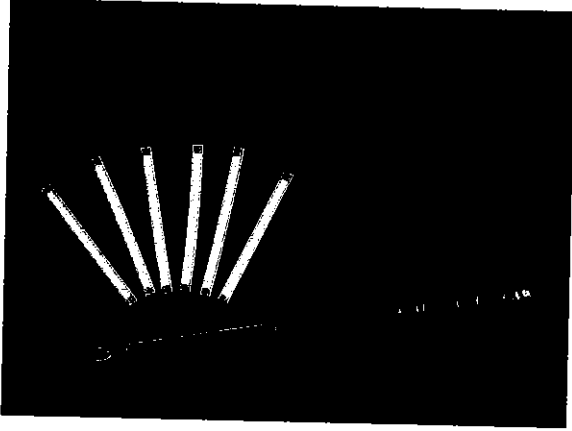
UYARILAR

- Göğüs ağrısı veya nefes darlığı,
- Şiddetli baş ağrısı veya görme bulanıklığı,
- Bacaklarda şiddetli ağrı gibi şikayetlerden birinin olması,
- Bir sonraki enjeksiyon tarihinden önceki 7 gün içinde adet görmeme veya lekelenme olmaması durumunda tıbbi kontrol için sağlık kuruluşuna başvurulması gerektiği, kullanıcıya belirtilmelidir.

KULLANIM KURALLARI

- Bilinçli seçim yapma ve doğru kullanılmayı sağlayacak şekilde danışmanlık verilmelidir.
- Kullanıcıya kan basıncı ölçümü, meme muayenesini de içeren fizik muayene yapılmalıdır.
- İlk enjeksiyon mümkünse siklusun ilk 7 günü içinde yapılmalıdır, ancak gebelik olmadığından emin olduğunda siklusun herhangi bir gününde uygulanabilir.
- Enjeksiyonlar 30 ± 3 gün aralıklarla intramusküler olarak yapılmalıdır.
- Emzirmeyen kadınlar için doğumdan sonraki 4 üncü haftadan itibaren, emziren kadınlar için 6 ncı aydan sonra uygulanabilir.
- Düzenli sağlık kontrolleri yapılmalıdır.
- Enfeksiyonun önlenmesi kurallarına uyulmalıdır.

DERİALTI İMPLANTLARI
(Norplant®)

Altı silastik kapsülden oluşan Norplant® levonorgestrel içerir.

DERİALTI İMPLANTLARI
(Norplant®)

ETKİ MEKANİZMASI

- Yavaş ve sabit progestin salımı ile ovulasyon baskılanır, servikal mukusu kalınlaştırarak sperm geçişini engeller ve endometriumu inceltir.
- Uygulandıktan sonra beş yıl süre ile etkilidir.
- Gebelikten koruyuculuğu %98,8'dir.

OLUMLU YÖNLERİ

- Çok ve uzun etkili olup, kullanımı kolaydır.
- Emzirmeyi etkilemez.
- Yan etkileri ya da sağlık riskleri nedeniyle östrojenin kullanılmadığı durumlarda uygun bir yöntem olabilir.
- Norplant® çıkarıldıktan sonra doğurganlık hemen geri döner.

OLUMSUZ YÖNLERİ

- Uygulama, çıkarma ve izlem hizmetleri, eğitilmiş personel ve uygun malzeme gerektirir.
- Kanama düzensizliklerine neden olabilir. Bazı kullanıcılarda baş ağrısı, huzursuzluk, kilo artışı veya kaybı görülebilir.

KULLANILMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- Gebelik veya gebelik şüphesi,
- Aktif karaciğer hastalığı,

- Aktif tromboflebit veya derin ven trombozu,
- Meme kanseri veya şüphesi,
- Tamı konmamış vajinal kanaması olan kadınlar tarafından kullanılmamalıdır.

İLK SEÇENEK OLMAMASI GEREKEN DURUMLAR

- Diyabet, hipertansiyon, migren türü baş ağrısı olanlar,
- Epilepsi, tüberküloz tedavisi alanlar,
- Depresyon geçirmiş olanlar için ilk seçenek olmamalıdır.

UYARILAR

- Kullanıcılara uygulama yerinde enfeksiyon; şiddetli baş ağrısı, aşırı kanama, şiddetli alt karın ağrısı ve huzursuzluk meydana gelirse, tıbbi kontrol için başvurmaları gerektiği belirtilmelidir.
- Uygulama sırasında steril alet kullanılmalı, uygulama sonrasında aletleri yeniden kullanılabilir hale getirmek için enfeksiyonun önlenmesi kurallarına uyulmalıdır.
- Uygulayıcılar çıkarma konusunda da eğitilmeli ve hiçbir çıkarma isteği geri çevrilmemelidir.

KULLANIM KURALLARI

- Kadının daha az kullandığı kolunun üst iç kısmına deri altına yerleştirilir.
- Bilinçli seçim yapma ve doğru kullanmayı sağlayacak şekilde danışmanlık verilmelidir.
- Kullanıcılara kan basıncı ölçümü, meme muayenesini de içeren fizik muayene yapılmalıdır.
- Gebe olunmadığından emin olmak için Norplant,[®] kanamalı iken ya da kanamanın başlangıcından itibaren ilk hafta içinde uygulanmalıdır.
- Doğumu takiben emzirmeyen kadınlara 4 hafta sonra; emziren kadınlara 6 hafta sonra; düşük yapanlara ise ilk 7 gün içinde uygulanabilir.
- Kullanıcılar 5 yılın sonunda implantın çıkarılması gerektiğini bilmelidir.
- Düzenli sağlık kontrolleri yapılmalıdır.

NOT:

Norplant çok düşük dozlu olduğu için, etkililiği nöbet önleyici ilaçlar (valproik asit hariç) ve rifampin tarafından diğer hormonal kontraseptiflere oranla azalmaktadır.

Eğer kadın aşağıdakilerden birini kullanıyorsa, Norplant tercih edilmemelidir:

Carbamazepine	Primidone
Phenytoin	Phenylbutazone
Phenobarbital	Rifampin

Tüm nöbet önleyici ilaçlar levonorgestrelin aktivitesini azaltan hepatik enzimleri stimüle eder. Eğer Norplant kullanıcısı bu ilaçlardan birine başlanmışsa, destekleyici kontraseptif yöntemler de kullanılmalıdır.